

Papur 1

Papur tystiolaeth ysgrifenedig drafft i'r Gweinidog Tai, Adfywio a Threftadaeth, ar gyfer ymchwiliad y Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol i Uwch Gynghrair Cymru.

Rwy'n falch iawn o allu rhoi tystiolaeth i'r ymchwiliad i Uwch Gynghrair Bêl-droed Cymru a gynhelir gan y Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol.

Mae pêl-droed yn gêm hynod o boblogaidd yng Nghymru, ac mae'n cael ei gwylio a'i chwarae gan lawer iawn o bobl. Mae'n gêm sy'n rhoi cyfle i fwynhau a chael ymarfer corff iach, ac yn ogystal â hynny, mae'n gallu dod a bri i'r genedl ac i gymunedau, gan greu ymdeimlad o falchder ynddynt. Trwy fuddsoddi mewn chwaraeon, gallwn gael effaith arbennig o gadarnhaol ar bobl ifanc mewn sawl ffordd, er enghraifft hybu iechyd da, mynd i'r afael â throsteddu ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, a'u helpu i ddatblygu amrywiaeth o sgiliau cymdeithasol a fydd o gymorth iddynt yn nes ymlaen mewn bywyd. Mae polisïau ein Rhaglen Lywodraethu'n dangos ein bod wedi ymrwymo i sicrhau eu bod yn cael y cyfle i wneud amrywiaeth o chwaraeon, a'n bod yn meithrin eu doniau er mwyn cynnal ein llwyddiant mewn chwaraeon, o'r lefel gymunedol i lefel pencampwriaeth.

Er mwyn annog pobl i gymryd rhan mewn amrywiaeth o chwaraeon ar lefel gymunedol, mae Chwaraeon Cymru yn cefnogi Cyrff Llywodraethu Chwaraeon Cenedlaethol ledled Cymru trwy fuddsoddi dros £6m eleni. Mae hynny'n cynnwys dros £800k sydd wedi'i ddyrannu i Ymddiriedolaeth Bêl-droed Cymru. Defnyddir yr arian hwn i hyfforddi hyfforddwyr, denu mwy o bobl i gymryd rhan a meithrin doniau ein chwaraewyr ifanc galluog.

Dyma fanylion y cyllid a roddwyd i hybu pêl-droed ar lefel gymunedol dros y pum mlynedd diwethaf:

Cyllid a roddwyd gan Chwaraeon Cymru i Bêl-droed: Cyllid y Trysorlys yn unig

		Data	
Chwaraeon	Cyngor Chwaraeon Cymru - Blwyddyn (Dyddiad y Dyfarniad)	Nifer y Taliadau (i gyd)	Swm y Taliadau (a dalwyd)
PÊL-DROED	2007/08	45	884281.48
	2008/09	55	947040.82
	2009/10	55	840492.74
	2010/11	37	1086119.7
	2011/12	4	965850
Cyfanswm		196	4723784.74

Cyngor Chwaraeon Cymru - Blwyddyn (Dyddiad y Dyfarniad)	Chwaraeon	Cyllideb	Nifer y Taliadau (i gyd)	Swm y Taliadau (a dalwyd)
2007/08	PÊL-DROED	Cynllun Hyfforddi	1	52200
		Cymorth Datblygu'r Corff	1	738000
		Llywodraethu Cenedlaethol	7	24031.98
		Grantiau Rhanbarthol	36	70049.5
	Sportsmatch			
	Cyfanswm		45	884,281.48
2008/09	PÊL-DROED	Cynllun Hyfforddi	1	35500
		Cymorth Datblygu'r Corff	1	746514
		Llywodraethu Cenedlaethol	29	60021.37
		Grantiau Rhanbarthol	24	105005.45
	Sportsmatch			
	Cyfanswm		55	947,040.82
2009/10	PÊL-DROED	Cynllun Hyfforddi	1	25000
		Cymorth Datblygu'r Corff	1	735998
		Llywodraethu Cenedlaethol	1	5000
		Her Adfywio	3	3048
	Grantiau Rhanbarthol	49	71446.74	
Sportsmatch				
	Cyfanswm		55	840,492.74
2010/11	PÊL-DROED	Cynllun Hyfforddi	1	80000
		Cymorth Datblygu'r Corff	1	935000
		Llywodraethu Cenedlaethol	1	5000
		Her Adfywio	2	34601
	Grantiau Rhanbarthol	32	31518.7	
Sportsmatch				
	Cyfanswm		37	1,086,119.70
2010/11 Cyfanswm				
2011/12	PÊL-DROED	Cynllun Hyfforddi	1	80000
		Cymorth Datblygu'r Corff	2	885000
	Llywodraethu Cenedlaethol	1	850	
Sportsmatch				
	Cyfanswm		4	965,850
Y Cyfanswm Terfynol			196	£4,723,784.74

Mae'r buddsoddiad hwn mewn pêl-droed wedi helpu Ymddiriedolaeth Bêl-droed Cymru i:

- Gyfrannu at y gwaith o ddenu llawer mwy o bobl i gymryd rhan, gyda thros 8,000 o chwaraewyr ychwanegol wedi'u cofrestru â Chymdeithas Bêl-droed Cymru dros y ddwy flynedd diwethaf. Mae dros 1,000 ohonynt yn dod o gymunedau Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig, ac mae 750 yn bobl ag anableddau. Bellach mae dros 100,000 o ddynion a bechgyn a thros 6,000 o fenywod a merched wedi cofrestru fel chwaraewyr gyda thimau, ac mae'r nifer yn tyfu bob blwyddyn.
- Helpu i recriwtio dros 6,800 o hyfforddwyr cymwysedig ychwanegol dros y pedair blynedd diwethaf.
- Galluogi Ymddiriedolaeth Bêl-droed Cymru i roi rhaglen achredu clybiau ar waith. Mae'r rhaglen hon wedi gwella safonau clybiau pêl-droed iau, ac wedi annog hyfforddwyr i ennill y cymwysterau angenrheidiol.
- Rhoi grantiau rhanbarthol i gefnogi prosiectau pêl-droed lleol.
- Helpu i wella perfformiad y garfan genedlaethol dan 16 wrth iddi gystadlu am y Victory Shield.

Nid yw Llywodraeth Cymru yn rhoi unrhyw gymorth ariannol i'r Uwch Gynghrair na'r gêm broffesiynol yng Nghymru.

Cafodd y targedau gwreiddiol, a nodir yn strategaeth Dringo'n Uwch (2005) ar gyfer timau pêl-droed rhyngwladol dynion a menywod, eu hadolygu'n dilyn yr adolygiad o Chwaraeon i'r Elit a gynhaliwyd yn 2009. Er bod lefelau perfformiad y timau cenedlaethol o bwys mawr i'r genedl, cydnabuwyd yn Strategaeth Chwaraeon Elitaidd, Chwaraeon Cymru, a gyhoeddwyd yn 2010, y bydd llwyddiant rhyngwladol yn dibynnu ar raglenni Cymdeithas Bêl-droed Cymru a'r clybiau pêl-droed proffesiynol sy'n gweithredu heb unrhyw gymorth uniongyrchol gan Chwaraeon Cymru. Mae'r targedau newydd, a nodir yn Strategaeth Chwaraeon Elitaidd, Chwaraeon Cymru, yn cefnogi uchelgais Cymdeithas Bêl-droed Cymru i wella safle Cymru yn rhestr detholion y byd FIFA a rhestr detholion UEFA, ac i wella perfformiad Cymru yng nghystadlaethau Cwpan y Byd ac ym Mhencampwriaeth Ewrop ar lefelau uwch a lefelau grwpiau oedran.

Huw Lewis AC
Y Gweinidog Tai, Adfywio a Threftadaeth

Mai 2012

[Nodyn: Cystadleuaeth i dimau o dan 16 oed sy'n cynrychioli'r pedair gwlad yw'r Victory Shield.]

Ymchwiliad y Pwyllgor Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol i Uwch Gynghrair Cymru

Cylch gorchwyl

- I ba raddau y mae safonau pêl-droed yn yr Uwch Gynghrair wedi datblygu yn ystod yr 20 mlynedd diwethaf?
- Fformat y gystadleuaeth - edrych ar fodelau eraill posibl, fel symud y gystadleuaeth i dymor yr haf.
- Edrych ar y modd y mae chwaraewyr, hyfforddwyr a rheolwyr yn datblygu ac yn symud o'r Uwch Gynghrair i lefelau eraill o'r gêm.
- Edrych ar sut mae'r Uwch Gynghrair yn cyfrannu at y modd y mae chwaraewyr yn datblygu ac yn denu pobl i gymryd rhan ar y lefelau is, gan gynnwys hyrwyddo cyfle cyfartal.
- Statws yr Uwch Gynghrair o fewn tirlun chwaraeon Cymru a pha mor amlwg yw hi yn y cyfryngau.
- Y clybiau sy'n aelodau, eu seilwaith a'u hadnoddau.
- Sut y bydd cynllun strategol 2012 Cymdeithas Bêl-droed Cymru yn helpu i gryfhau'r Uwch Gynghrair, a sut y bydd yr Uwch Gynghrair yn cyfrannu at amcanion y cynllun strategol.